

POSUDOK HABILITAČNEJ PRÁCE

JUDr. Veronika Čunderlík Čerbová, PhD. napísala habilitačnú prácu na Právnickej fakulte Univerzity Komenského pod názvom „Reflexia prirodzenoprávnych východísk technologického progresu v práve Katolíckej cirkvi“. Práca je zo študijného odboru 3.4.12 (kánonické právo).

Hodnotenie.

Práca svojim rozsahom spĺňa kritéria habilitačnej práce. Okrem úvodu a záveru má päť kapitol. Bibliografia je rôznojazyčná a primerane rozsiahla. Poukazuje na to, že autorka má dostatočný rozhľad v téme svojej habilitačnej práce. Obsah habilitačnej práce zodpovedá nadpisu práce. Je to reflexia, ktorej predmetom je prirodzené právo a technologický vývoj týkajúci sa najmä oblasti života a dôstojnosti ľudskej osoby, ako aj práva Európskej únie, Slovenskej republiky a platného práva Katolíckej cirkvi. Habilitačná práca sa nečíta ľahko. Lenže ani téma prirodzeného zákona nie je ľahká a je autormi spracovaná rôzne. Azda preto autorka postavila tému prirodzeného zákona tomistický, čiže na Tomášovi Akvinskom a v tejto línii idú aj filozofi John Finnis a Hans Jonas. Argumentácia prirodzeným zákonom je prijateľná ako pre sekulárnu spoločnosť, tak aj pre Cirkev. V tomto bode vládne zhoda, lebo sa nejedná o argumentáciu metafyzickú, ale prirodzenú. Preto aj línia autorky stanovená v úvode a zachovaná aj v celej práci ide tým smerom, že prirodzený zákon môže byť akceptovaným rámcom diskusie a dialógu na obidvoch stranách, na strane sekulárneho i na strane kánonického práva, sekulárnej spoločnosti i kresťanstva vôbec.

Súhlasím s autorkou, že prirodzené právo nestačí a že je potrebné aj pozitívne právo a to jak v oblasti kánonického práva, ako aj v oblasti práva Európskej únie a Slovenskej republiky. Preto vítam jej návrhy de lege ferenda, ktoré by si však vyžadovali precíznejšie a hlbšie spracovanie. Chápem však, že pre potreby tejto práce nebolo potrebné ich detailnejšie vypracovanie. Už aj jej návrhy de lege ferenda poukazujú na to, že sekulárna spoločnosť, ako aj Cirkev „nestihajú“ svojim právnym poriadkom za vývojom jednotlivých technológií. Aj keď sa na problém pozerám optimisticky, treba si položiť otázku, či je vôbec možné, aby platné právo držalo krok a tempo s vývojom technologických postupov a progresu. Habilitačná práca poukazuje aj na to, že za vývojom technológií nestačí držať krok ani Pápežská akadémia pre život, ani platné kánonické právo. Autorka správne poukazuje, že je potrebné spresniť aj platné kánonickoprávne predpisy a doktrínu, aby bola jasná ich právna, ale aj antropologická a morálna hodnota a etická záväznosť.

Z hľadiska kánonickoprávnej doktríny by som zaradil jej habilitačnú prácu do oblasti filozofie a teológie kánonického práva, zvlášť do oblasti kresťanskej antropológie a morálnej teológie. Ale autorka sa zaoberá aj výkladom a porovnávaním pozitívnych kánonických noriem. Jej uvažovanie aj v tejto

oblasti poukazuje na kvalitnú znalosť aj platného kánonického práva a potrebné spresnenia, na ktoré poukazuje metódou komparácie, pri ktorých si kladie potrebné otázky, ktorým smerom by sa mali uberať potrebné spresnenia.

Som spokojný, že autorka svojou habilitačnou prácou upriamila pozornosť na to, aby ľudstvo optimisticky a pozitívne prijímalo technologický progres, ale práve prirodzeným právom nastavuje aj rámec a limity akceptácie alebo brzdy tohto progresu. Považujem jej prácu za dôležitý príspevok do diskusie ako pretlmočiť etické zásady do práva, ktoré by sa týkalo technologického progresu v oblasti ľudského života a dôstojnosti človeka. Pravdepodobne práve v tomto vidím asi najväčší prínos jej habilitačnej práce v tejto tak chýlostivej oblasti vývoja technológií a práva.

Habilitačnú prácu JUDr. Veroniky Čunderlík Čerbovej s názvom „Reflexia prirodzenoprávných východísk technologického progresu v práve Katolíckej cirkvi“ hodnotím známku „B“ a odporúčam ju prijať na obhajobu.

V Bratislave 26.10.2022

Doc. JCDr. Miloš Pekarčík, PhD.